

Anna Adamowicz

Wydział Filozoficzny

Zakład Filozofii Techniki i Nauki

anna.adamowicz@amu.edu.pl

Streszczenie rozprawy doktorskiej pt. *Antonio Gramsci wobec wyzwań nauki i techniki. Perspektywy hegemonii kulturowej.*

Prezentowana rozprawa doktorska podejmuje zagadnienia nauki oraz techniki w świetle filozofii Antonia Gramsciego, w kontekście opracowanych przez niego koncepcji hegemonii kulturowych. Autorka pracy rozwija założenie, że w pojęciu hegemonii kulturowej mieści się również hegemonii technologicznej. Podstawą pracy są badania przeprowadzone w Sardinii na oryginalnych źródłach włoskich i tym samym powrót do dialektycznego odczytania filozofii praktyki.

W pracy przedstawiony zostaje biograficzno - historyczny kontekst sardyńskiego filozofa i płynące z tego konsekwencje dla kształtowania się jego dialektycznych refleksji. Wyczerpująco zostają przedstawione główne idei zaproponowane przez Gramsciego: hegemonia kulturowa, filozofia praktyki, zdrowy rozsądek, fordyzm i amerykańizm, bierna rewolucja, organiczni intelektualiści etc. Interpretacja tych pojęć zachodzi również w ramach gramscjańskich odczytań postkolonializmu i feminizmu. Główną zmianą dokonaną przez Antonia Gramsciego w obrębie marksizmu było skierowanie namysłu na warstwę kulturowo - ideologiczną, jako równie (lub poniekąd bardziej) istotną dla postępu cywilizacyjnego jak warstwa ekonomiczna.

Autorka rekonstruuje gramscjańskie rozumienie nauki i techniki, rekonstruując napisane przez tego filozofa pisma i polemiki wokół zagadnień logicznych, gramatycznych i technicznych, w świetle krytyki scjentyzmu i rozwoju przemysłowego. Zrekonstruowane pojęcia sardyńskiego filozofa autorka stosuje do podjęcia analizy współczesnych zjawisk ze świata techno-naukowego, odnosząc się do najbardziej palących problemów współczesnego rozwoju oraz proponując zastosowanie wobec nich dialektycznej perspektywy filozoficznej Antonia Gramsciego.

Słowa kluczowe: Antonio Gramsci, hegemonia kulturowa, filozofia włoska, technika, nauka